

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelirler Genel Müdürlüğü

SAYI :B.07.0.GEL.0.82/8211-155
KONU :Soru Önergesi

13.07.01 038641

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 12.06.2001 gün ve B.02.0.KKG.0.12/106-526/2835 sayılı yazısı.

Afyon Milletvekili Sayın İsmet ATTİLA'nın Sayın Başbakanımız Bülent ECEVİT'e tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği 7/4434-10766 Esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, 4369 sayılı Yasa toplumun geniş kesimlerince kabul ve destek görmüştür. Ancak bu yasanın hazırlıkları sırasında ve yasalaşma sürecinde var olan koşullar daha sonradan hızla değişmiş, 1997 yılı ortalarında Tayland'da başlayan ve sermaye ve mal hareketleri yoluyla Güneydoğu Asya'yı etkisi altına alan finansal kriz 1998'in ortalarında Rusya'yı da etkisi altına alarak bütün dünya ekonomilerini derinden sarsmıştır.

Tüm dünya ekonomilerini sarsan ekonomik krizin olumsuz etkileri Türkiye ekonomisini önemli ölçüde etkilemiş, 1998 yılında başlayan ekonomik daralma 1999 yılında da devam etmiştir. Dışsal faktörlerin etkileri sonucu ortaya çıkan yeni ekonomik durum bütün işletmeleri olumsuz yönde etkilemiş, bunun sonucunda da mükelleflerin yeni ekonomik koşullardan kaynaklanan haklı talepleri gündeme gelmiştir.

Vergi sistemlerini ekonomik koşullardan bağımsız olarak düşünmek mümkün olmadığı gibi, vergi mevzuatını değişmez kabul etmek de mümkün değildir. Vergi sisteminin temel fonksiyonu ekonomik koşulları değiştirmek değildir. Tersine ekonomik koşullar vergi sistemini değiştirmek için yeterli gerekçe olabilir. Vergi sistemi ekonomik koşulları ve yapıyı izlemek ve yeni koşul ve yapıya uygun düzenlemeleri yapmak durumundadır.

Açıklanan gerekçelerle vergi sistemini ekonomik koşullar çerçevesinde tekrar gözden geçirmek ve gerekli önlemleri almak zorunluluğu doğmuştur. Bunu yaparken vergi sisteminin özüne dokunulmaması, temel ilkelerin korunması, vergi ile ilgili uzun vadeli amaçlara ulaşmaya çalışırken mükelleflerin mali yapılarını olumsuz etkilemeyecek başka yöntem ve araçların kullanılması temel hareket noktasını oluşturmaktadır.

Özetlenen çerçevede ihdas edilen 4444 sayılı Yasa, 4369 sayılı Yasa ile getirilen ve kayıt dışı ekonominin kayda alınmasında çok önemli bir düzenleme olan bütün gelirlerin vergiye tabi olduğu yönündeki gelir tanımını değiştirmemiş sadece uygun bir süre için ertelemiştir. Bu sürede; vergi idaresine, yeni düzenlemeyi mükelleflere sağlıklı bir şekilde anlatma ve yeterli hazırlığı yapabilmeleri için daha geniş bir zaman tanınmıştır. Böylece geçiş dönemi olmayan düzenlemenin mükelleflerde yarattığı olumsuz psikolojik etkiler ortadan kaldırılmış ve uygun koşullarda bir geçiş dönemi öngörülmüştür.

Buna göre, 4444 sayılı Yasanın ihdasında olduğu gibi uygulanmasında da hiç şüphe yok ki vergi sistemi ekonomiye duyarlı olacağından, sözkonusu hükümlerin ertelenmesi veya değiştirilmesi 2002 yılındaki koşullar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sümer ORAL
Maliye Bakanı